

آیا شیخیه فرقه ای جدا از شیعه است؟

مکتب شیخیه فرقه ای جدا از شیعه دوازده امامی نیست و علمای آنها در علوم شرعی و حکمت الهی همچون سایر علمای شیعه برداشتهای خود از کتاب و سنت را مطرح نموده اند و یکی از مکتبهای عمده فکری شیعه بحساب میآیند.

مرحوم علامه طباطبائی در مورد طایفه شیخیه در کتاب ” شیعه در اسلام ” مینویسد :

” طایفه شیخیه که در دو قرن اخیر در میانه شیعه دوازده امامی پیدا شده اند نظر باینکه اختلافشان با دیگران در توجیه پاره ای از مسائل نظری است نه در اثبات ونفی اصل مسائل ،جدائی ایشان را انشعاب نشمریم“.

معلوم میشود علمائی که در هر دو رشته فقه و حکمت و فلسفه عمیق و صاحب نظر بودند نه تنها به ردّ و انکارهای شتابزده نمیپردازند بلکه این مکتب فکری را مکتب شیعه دوازده امامی دانسته و آنرا انشعاب از شیعه نمیشمردند.

وقصد آنمرحوم از مسائل نظری که اشاره نموده امثال مسأله کیفیت معاد جسمانی ومعراج پیغمبر صلی

اللّه عليه وآله وبعض مسائل اصول فقه وپاره اي از مسائل فلسفه و حکمت الهي است و آنکه فرموده است نه در اثبات ونفي اصل مسائل ، تا آخر عبارت ایشان ، باین معني است که آنمرحوم معتقد بوده است که شیخیه در اثبات ونفي اصول اعتقادات نه فرقي با سایر شیعه دارند ونه از شیعه منشعب شده اند و جدا بودن آنها فقط مربوط به توجیهاات آنها در بعض مسائل نظري است که مکتبي را در شیعه بنیان نهاده است . و واضح است که اختلاف در مسائل نظري بين همه علما مرسوم است و مناط کفر وایمان و دخول و خروج از دین و مذهب نمیباشد .

براي اینکه معرفي ساده اي از این مکتب شده باشد بهتر آن است که بعض از همین موارد اختلاف نظر را ذکر کنیم که تا اندازه اي مرزها و حدود این مکتب نیز ترسیم گردد.

و براي این توضیح تفاوت نظرها را بدو قسمت تقسیم میکنیم یکی تفاوتهاي که در بعض مسائل نظري فلسفي و حکمتهاي الهي مثل کیفیت معاد و معراج و فضائل امامان و بزرگان شیعه وجود دارد و دیگری تفاوتهاي که در اخذ احکام از ادله احکام وجود دارد که مربوط به اصول فقه است.

در دو فصل بعدی به این دو مساله خواهیم پرداخت.